

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України

Освітня програма Початкова освіта

Спеціальність : 013 Початкова освіта

Галузь знань : 01 «Освіта»/Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри Протокол № 1 від “25”
серпня 2025 р.

м. Коломия - 2025

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія України
Викладач (-і)	Марчук Микола Васильович
Контактний телефон викладача	097 3720225; 095 5077102
Е-mail викладача	mykola.marchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Денна, заочна форма/ дистанційне навчання
Обсяг дисципліни	90/90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=63&id_cou=6615
Консультації	Консультації до самостійної роботи студентів проводиться на практичних заняттях (тривалість – не фіксована, залежить від потреб студента проводиться у межах робочого часу викладача.
2. Анотація до курсу	
Історія України є нормативною дисципліною для студентів усіх спеціальностей системи вищої освіти. Вона покликана допомогти майбутньому спеціалісту з вищою освітою знати основні історичні події, факти, явища, закономірності історичного процесу, підвищити рівень історичної свідомості і політичної культури. Вивчення цього курсу безпосередньо впливає на формування наукового світогляду і загальної культури, дає можливість зрозуміти зміст, характер та особливості історичного розвитку України, генезису української нації в контексті всесвітньої	

історії. Вивчення історії України дає можливість майбутньому спеціалісту глибше усвідомити своє місце у навколишньому світі, виразніше відчувати значення своєї майбутньої праці і можливі шляхи її вдосконалення.

3. Мета та цілі курсу

Мета: вивчення курсу української історії покликане допомагати студентам відкривати нові сторінки історичного життя нашого народу, його героїчну і повчальну історичну долю. В сучасних історичних умовах незалежної, суверенної Української держави важливо осмислити її історичний шлях на принципах правди, об'єктивності, без ідеологічних догм і фальсифікацій.

Завдання: знання з історії України мають велике практичне значення.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, знання юридичних та морально-етичних нормативно-регулятивних засад професійної діяльності психолога і готовність неухильно дотримуватись.

ЗК12. Здатність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позицій принципу гуманізму; ставитись з повагою до мультикультурності та різноманітності

Фахові компетентності:

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання:

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекцій	12/6
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18/4
самостійна робота	60/80

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
1	013 освіта	Початкова	1	Нормативний		
Тематика курсу						
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдан ня, год	Вага оцінки	Термін виконання	
Тема 1. Найдавніші часи та початки людської цивілізації на території України. Хронологічні рамк и давньої історії України, її періодизація. Освоєнн я людьми теренів сучасної України. Стоянки первісних людей. Форми соціальної організації. Виникнення скотарства, землеробства ремісництва. Зародження перших релігійних уявлень і мистецтва. Трипільська культура. Прабатьківщина , розселення, господарство і побут трипільців. Кіммерійці. Скіфи. Сармати. Античні міста-колонії Північного Причорномор'я: виникнення, населення, господарське життя, політичний устрій і духовне життя. Походження та розселення слов'ян. Анти.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота;	№ 1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури;	Підгото вка конспек ту семінар ського заняття; 2 год.		Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, залік	

<p>Германські племена на території сучасної України. Тема 2. Київська Русь. Виникнення перших державних утворень в</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота;</p>	<p>№ 1, 2, 4 із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття; 2 год.</p>	<p>Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, залік</p>
<p>Середньому Подніпров'ї. Союзи племен. Утворення держави із центром у Києві. Князі Дір і Аскольд. Держава за часів Олега. Князь Ігор. Княгиня Ольга та її реформи. Зовнішня політика Київської держави. Правління князя Святослава. Київська Русь за Володимира Великого. Запровадження християнства у Київській державі та його значення. Тема 3. Україна у складі двох імперій (1772-1918 рр.). Адміністративно-територіальний устрій та регіональний поділ українських земель у складі іноземних держав. Чисельність населення та його етнічний склад. Наддніпрянська Україна в системі міжнародних відносин. Занепад кріпосницьких</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота;</p>	<p>№ 5, 2, 6 із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготовка конспекту семінарського заняття; 2 год.</p>	<p>Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, залік</p>

та зародження ринкових відносин в Україні. Початок промислового перевороту в Україні. Антикріпосницька боротьба в Україні, У.Кармелюк. Суспільно-політичний рух у Надніпрянській Україні					
---	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою
	оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 25 балів за практичні

	заняття; 25 балів за самостійну роботу; 50 балів за екзамен. https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-proorhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykhdokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu- %e2%84%96447-vid-24.07.2015r..pdf
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань, креативність рішень, творчий підхід.
Семінарські заняття	
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів

7. Політика курсу

Вивчення навчальної дисципліни «Історія України» вимагає: виконання завдань згідно з навчальним планом; підготовки до семінарських занять; роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури. Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу, конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній літературі. Студент повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових)

параметрів навчального процесу, дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти; розвивати в осіб, які навчаються у ЗВО, самостійність, ініціативу, творчі здібності; дотримуватися законів України, статуту та Кодексу честі ДВНЗ

«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

(<https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>)

8. Рекомендована література

Базова

- Багацький В. В., Кормич Л. І. Історія України: підручник / В. В. Багацький, Л. І. Кормич. – Вид. третє, доп. і переробл. – К. : Алерта, 2010.
- Бойко О. Д. Історія України : підручник / О. Д. Бойко. – 5-те вид., допов. – К.: Академвидав, 2014 (Серія «Альм-матер»).
- Висоцький О. Ю. Історія української культури : навчальний посібник. – Дніпропетровськ : НМетАУ, 2009.
- Історія української культури : курс лекцій / О. В. Ліхолат, П. А. Дігтяр, С. Ю. Боєва та ін.; під заг. ред. д-ра іст. наук С. О. Костилюєвої. – К. : НТУУ «КПІ», 2010.
- Історія української культури : навч. посіб. / О. Ю. Павлова, Т. Ф. Мельничук, І. В. Грищенко; за ред. О. Ю. Павлової. – К. : Центр учбової літератури, 2012.
- Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси: ЧДТУ, 2016.

Допоміжна

- Верстюк В. Ф., Дзюба О. М., Репринцев В. Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення: Хронологічний довідник. – 2-ге вид., доп., доопрац. – К. : Наукова думка, 2005.
- Енциклопедія постмодернізму/ за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2003.
- Енциклопедія трипільської цивілізації: у 2 томах / за ред. М. Ю. Відейка. – К. : Укрполіграфмедіа, 2004.
- Історія України: довідник / упоряд. : С. Крупчан [та ін.] / Крупчан (Упоряд.) Т. Крупчан (Упоряд.), О. Скопненко (Упоряд.), О. Іванюк (Упоряд.). – 5-те вид., перероб. і доп. – К. : Казка, 2010.
- Історія України: Короткий тлумачний словник / Національний технічний ун-т України.

Викладач Марчук Микола Васильович